

1. Antonín Kouřil. Student Gymnazia v Zábřehu

Gymnazium bylo významným místem formování myšlení mládeže pro Československo.

Studovali zde další osobnosti boje proti německému fašismu.

Např.: generálmajor Karel Lukas, plukovník Arnošt Valenta, plukovník Vojtěch Lehar

Z minulosti gymnazia do roku 1945.

1892. První aktivity z Prahy a Olomouce ke zřízení české střední školy na severní Moravě.

Varianty Zábřeh, Litovel, Jevíčko a Loštice.

Po překonání rozporů mezi Čechy, vybrán Zábřeh a české gymnazium.

Zábřeh patrně proto, že:

- prostor češství a němectví,
- orientačně 1/3 Čechů a 2/3 Němců
- vedle převažující německé varianty potřeba české varianty reprezentované vzdělávací českou institucí

Životní příběhy řady pozdějších studentů gymnazia, jejichž základem byla hrdost na češství, ukázaly, že gymnazium svoji úlohu plnilo.

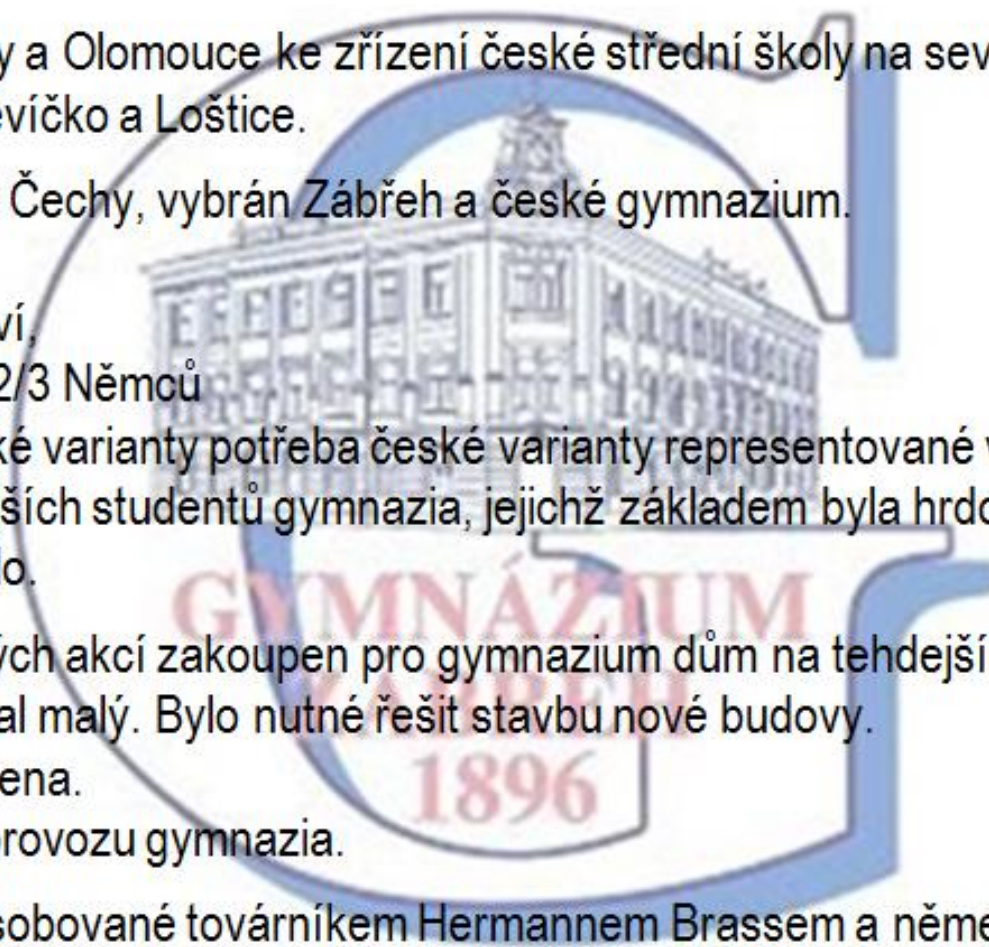
1896. Z výtěžku dobročinných akcí zakoupen pro gymnazium dům na tehdejším Dolním náměstí.

Vzhledem k zájmu se ukázal malý. Bylo nutné řešit stavbu nové budovy.

1901. Nová budova vysvěcena.

Aktuální se stalo zajištění provozu gymnazia.

Pokračovaly problémy způsobované továrníkem Hermannem Brassem a německým vedením Zábřehu.

2. Antonín Kouřil. Student Gymnazia v Zábřehu

Gymnazium bylo významným místem formování myšlení mládeže pro Československo.

Studovali zde další osobnosti boje proti německému fašismu.

Např.: generálmajor Karel Lukas, plukovník Arnošt Valenta, plukovník Vojtěch Lehar

Pro budoucnost gymnazia byla rozhodující audience ředitele gymnazia Františka Kahlíka u císaře Františka Josefa I. Císař souhlasil, aby soukromé české gymnazium Gymnaziální matice zábřežské bylo převedeno na stát, což se stalo v roce 1907.

1914. Začíná světová válka. Nadějný rozvoj gymnazia se zastavuje. Budova zabrána pro armádu. Pokusy o výuku v náhradních prostorech. Výuka se musela vyrovnávat s problémy německé propagandy a provozu. Není uhlí na topení, ubývá studentů vzhledem k odvodům do armády.

1918. Obnovování provozu. Na budově válečné škody. Vznik ČSR se projevuje v osnovách a ve školním řádu.

1924. Požadavky na korekci výuky, ze směru „kulturního“ více směrem do „praktického života“. Úprava názvu na reálné gymnazium. Přesto nadále kulturní aktivity.

1930. Začíná hospodářská krize. Podpora studentů z chudých poměrů.

1938. Zábřeh obsazen německým vojskem. Gymnazium zavřeno a nahrazeno německou střední školou. Řada českých pedagogů a studentů přechází na gymnazium v Litovli a Olomouci.

1945. Obnovení gymnazia. Velké škody na budově. Nedostatek učitelů – neklidné pohraničí.

3. Antonín Kouřil. Student Gymnasia v Zábřehu

Gymnazium bylo významným místem formování myšlení mládeže pro Československo. Studovali zde další osobnosti boje proti německému fašismu.

Např.: generálmajor Karel Lukas, plukovník Arnošt Valenta, plukovník Vojtěch Lehar

1896 Dolní náměstí Zábřeh

4. Antonín Kouřil. Student Gymnazia v Zábřehu

Gymnazium bylo významným místem formování myšlení mládeže pro Československo. Studovali zde další osobnosti boje proti německému fašismu.

Např.: generálmajor Karel Lukas, plukovník Arnošt Valenta, plukovník Vojtěch Lehar

21. století

Hala za hlavním vstupem do budovy.

Vlevo pamětní deska vztažená k 1. světové válce.

Vpravo pamětní deska vztažená ke 2. světové válce.

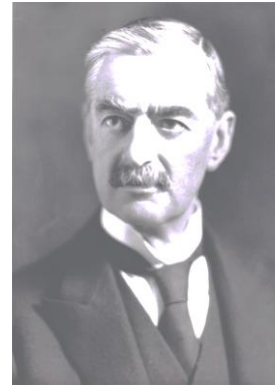

5. Antonín Kouřil. Otřes v životě. 1938, září, Německo, Mnichov

Mezinárodní jednání o sudetoněmeckém pohraničním území v Československé republice.
Rozhodnuto, že Československo předá určená pohraniční území Německu.

Rozhodli

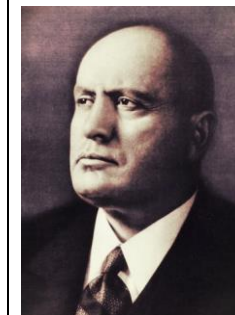
Neville Chamberlain,
předseda vlády Anglie

Édouard Daladier,
předseda vlády Francie

Adolf Hitler,
vůdce a říšský kancléř Německa

Benito Mussolini,
předseda vlády Itálie

6. Antonín Kouřil. Otřes v životě. 1938, září, Německo, Mnichov

Vlády Anglie a Francie slíbily, že vyvinou nátlak, aby jejich spojenc, Československo, přenechal pohraniční území bez odporu Německu.

Německo prohlásilo, že pokud bude kladen odpor, obsadí uvedené území s použitím vojenské síly.

Vláda Československa se dohodě z Mnichova a nátlaku podvolila.

Situace využili

- sousedé Československa, Polsko a Maďarsko, k zabrání dalších pohraničních území Československa.
- určité síly na Slovensku. 14. března 1939 vyhlášena samostatná Slovenská republika (Slovenský stát).

15 a 16. března 1939 Německo, v rozporu s dohodou z Mnichova, obsadilo vojensky zbývající území Čech a Moravy a prohlásilo jej za Protektorát Čechy a Morava.

Československo před roky 1938 – 1939

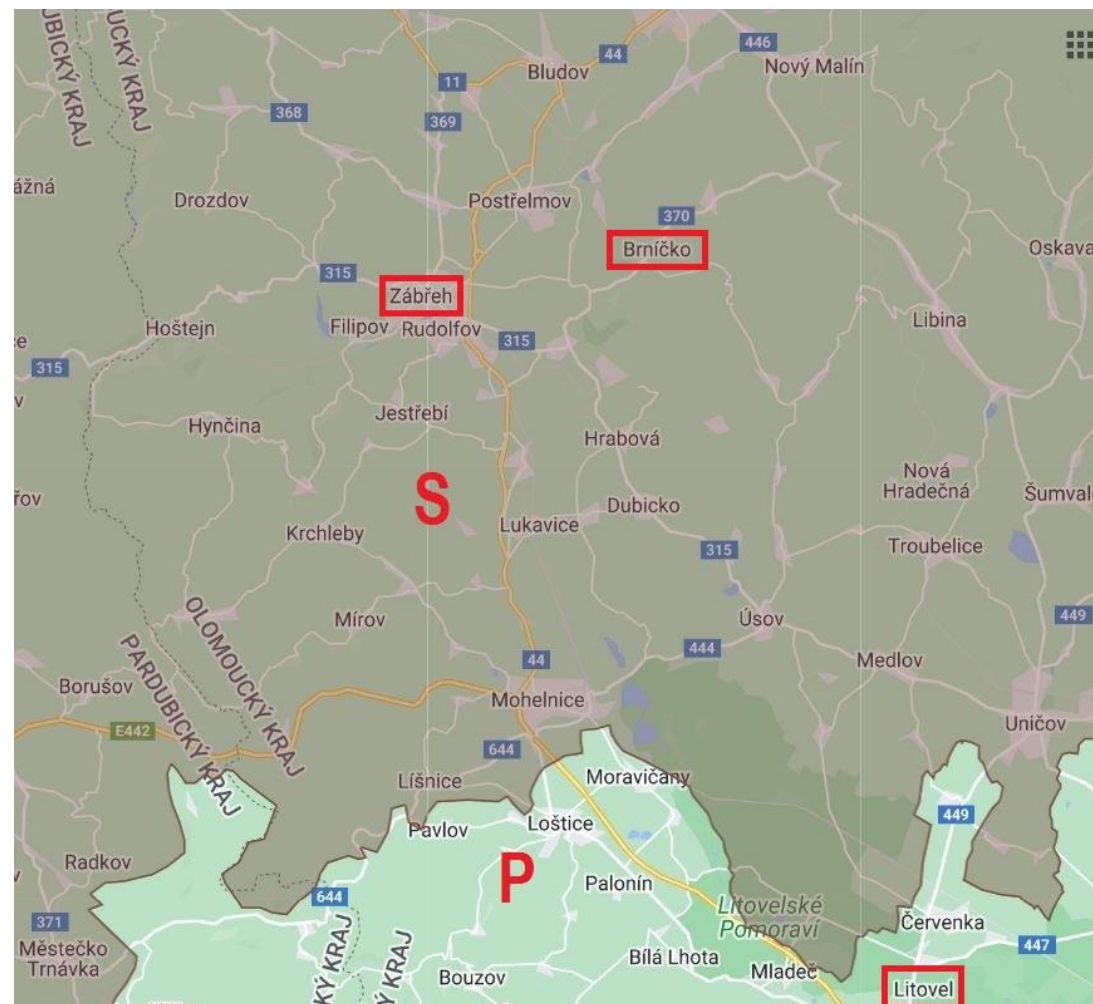

7. Rok 1939. Situace po březnu 1939 na jihu okresu Šumperk (podle 21. století)

Nejen pro Antonína Kouřila zvrát v životě.

S = Sudetoněmecká župa **P** = Protektorát Čechy a Morava

Československo po roce 1939

8. Antonín Kouřil. Otřes v životě. 1939. Protektorát Čechy a Morava

Protektorát byl prohlášen za autonomní a samosprávný. Správa se však vykonávala ve shodě s potřebami Německa. Na území protektorátu žilo 7, 4 milionu lidí.

Protektorát měl prezidenta schváleného Německem. Říšského kancléře v protektorátu zastupoval říšský protektor. Protektorát neměl parlament a měl vládu. Členy schvaloval říšský protektor. Vláda vydávala nařízení schválená říšským protektorem, který vydával i svá nařízení.

Protektorát byl nástroj pro běžnou správu území, využívání potenciálu území k válečným potřebám Německa a perspektivnímu ovládnutí území germánským obyvatelstvem podle Generalplan Ost.

Plán předpokládal vysídlení na východ za Ural či částečné vyhlazení asi 50 milionů obyvatel východní Evropy – Rusů, Poláků, Bělorusů, Ukrajinců, Židů i příslušníků pobaltských národů.

K plánu patřilo Konečné řešení české otázky. Vysídlení či vyhlazení měli podléhat i „neponěmčitelní“ z obyvatel Čech a Moravy“. „Poněmčitelní“ obyvatelé byli součástí germanizace prostoru Čech a Moravy. Německá říše chtěla jeho stabilitu. Část obyvatel Čech a Moravy byla považována za rasové příbuzné a vhodné k „poněmčení“.

Určování barvy očí pro rasové účely

9. Antonín Kouřil. Otřes v životě. 1939. Protektorát Čechy a Morava

Vlajka protektorátu

Znak protektorátu malý

Znak protektorátu velký

Německo vytvořilo pro ovládnutí protektorátu Úřad říšského protektora se sídlem v Praze a umístilo jej do Černínského paláce a Pražského hradu.

Prvním říšským protektorem byl od března 1939 jmenován Konstantin von Neurath. Ve funkci formálně setrval do srpna 1943. V září 1941 jej vůdce Německé říše a říšský kancléř poslal na zdravotní dovolenou. Neurath byl vnímán jako mírný k odpůrcům protektorátu. Proto byl do vedení Úřadu dosazen Reinhard Heydrich, který ve skutečnosti vykonával funkci Říšského protektora.

Po dobu trvání protektorátu byl druhým nejvlivnějším mužem v Čechách a na Moravě sudetský Němec a rodák z Karlových Varů Karl Hermann Frank. Jeho osoba spojovala funkci státního tajemníka u říšského protektora a velitele SS a policie pro Čechy a Moravu.

10. Antonín Kouřil. Otřes v životě. 1939. Protektorát Čechy a Morava

Protektorát řídil Úřad říšského protektora z Černínského paláce a Pražského hradu.

Č Černínský palác. V 21. století hlavní budova Ministerstva zahraničních věcí ČR.

i Informační střediska na II. a III. nádvoří Pražského hradu.

Prvním říšským protektorem byl Konstantin von Neurath, od září 1941 na zdravotní dovolené.

Do vedení Úřadu nastupuje Reinhard Heydrich, ve skutečnosti vykonávající funkci říšského protektora. Po nástupu informuje o Konečném řešení české otázky a vytvoření životního prostoru pro Německo v Čechách a na Moravě.

V květnu 1942 provedli českoslovenští vojáci Jan Kubiš a Jozef Gabčík atentát na Reinharda Heydricha, který na jeho následky zemřel.

Při výkonu funkce protektora se vystřídali Konstantin von Neurath, Reinhard Heydrich, Kurt Daluege a Wilhelm Frick. Funkci jejich zástupce, velitele SS a policie v protektorátu, zastával Karl Herman Frank, sudetský Němec, rodák z Karlových Varů. V případě neproveditelnosti atentátu na Reinharda Heydricha byl plánován jako cíl č. 2.

11. Antonín Kouřil za druhé světové války

1 Krakov 2,3,4,5 Kamenec Podolský, Olchovce, Jarmolince, Oranky 6 Suzdal 7 Oděsa 8 Istanbul 9 Přeš Turecko Palestina (Haifa) 10 Alexandrie (Egypt) 11 Sýrie 12 Tobruk 13 Palestina (Haifa) 14 Rudé moře, okolo Afriky 15 Liverpool Anglie 16 Arramanches 17 Dunkerk 18 Praha

12. Antonín Kouřil za druhé světové války

Polsko, Krakov. Československý konzulát.

V roce 1939 podplukovník Ludvík Svoboda zanechal v Československu rodinu a odešel do Krakova v Polsku. Zde, nejstarší a hodnostně nejvyšší důstojník, se ujal velení a začal organizovat pomoc dobrovolníkům uprchlým z Československé republiky a odhodlaných bojovat za její osvobození.

13. Antonín Kouřil za druhé světové války

1939. Polsko. Krakov. Tábor dobrovolníků z Československé republiky. Přísaha dobrovolníků před odjezdem do Francie.

Další variantou bylo založení československé vojenské jednotky v Polsku a její zapojení do boje proti nacistům s Polskou armádou.

14. Antonín Kouřil za druhé světové války

Rok 1939. Polsko. Přesun dobrovolníků chtějících bojovat za Československo z Krakova do Lesina.

Pobyť v Krakově pro dobrovolníky velmi složitý. Rozhodnuto o přesunu dobrovolníků a zformování vojenské jednotky – brigády v prostoru Lesina. Velitel Ludvík Svoboda.

- 1** Krakov **2** Lesino **3** Lvov **4** Horodišče
5 Husiatyn
6 Kamenech Podolsky

Velká část dobrovolníků přesunuta do Lesina.

Napadení Polska Německem mění situaci.

Vítězné tažení Německa.

V polské armádě pokyn k ústupu do Rumunska.

Změna pro dobrovolníky z Československa.

Odchod z Lesina směr Lvov, podél tehdejší hranice mezi Sovětským svazem a Polskem.

Hrozba zajištění postupující německou armádou.

Jedna varianta, že přes Rumunsko možnost cesty na západ Evropy.

Ludvík Svoboda respektoval západ Evropy. Postupně v něm ale sílil pocit, že pro Československo bude důležitá i aktivita na východě Evropy.

U Horodišče první kontakt s Rudou armádou.

Větší část dobrovolníků směřuje do Sovětského svazu. Směr Husiatyn a tábor Kamenech Podolsky.

Část dobrovolníků pokračuje do Rumunska.

15. Antonín Kouřil za druhé světové války

Podplukovník Ludvík Svoboda velitel skupiny asi 700 dobrovolníků v Sovětském svazu.

Armádní generál Ludvík Svoboda
prezident
Československé socialistické republiky.

V Sovětském svazu pobývali dobrovolníci v táborech Kamenec Podolský, Olchovce, Jarmolince, Oranky a Suzdal. Velitel skupiny se průběžně snažil při jednání se sovětskými orgány o zachování skupiny v celku a o její přepravu do západní Evropy přes Blízký východ.

16. Antonín Kouřil za druhé světové války

Po přesunu ze Sovětského svazu Antonín Kouřil poprvé v Palestině. Antonín Kouřil třetí zleva

17. Antonín Kouřil za druhé světové války

Výcvik – Egypt, Alexandrie

18. Antonín Kouřil za druhé světové války

O důležitý přístav Tobruk byly sváděny bitvy mezi armádami spojenců a armádami Německa a Itálie. V r. 1941 zde byly obklíčeny jednotky Anglie a Austrálie. Anglie požádala, aby k vystřídání vojáků Austrálie byl nasazen Československý pěší prapor. Stalo se 24.10.1941 a tento den je Památný den České republiky.

19. Antonín Kouřil za druhé světové války

21. století. Hřbitov spojeneckých vojáků v Tobruku

20. Antonín Kouřil za druhé světové války

1941 Antonín Kouřil znovu v Haifě (Palestina). 21. století Haifa (Izrael)

21. Antonín Kouřil za druhé světové války

8 Istanbul 14 Rudé moře, okolo Afriky, Mys Dobré naděje 15 Liverpool Anglie.

22. Antonín Kouřil za druhé světové války

28. října 1944. Úspěšný útok československé obrněné brigády na Němci obsazený přístav Dunkerk, v severní Francii. Tento den je Památný den České republiky.

Antonín Kouřil první zprava. Příslušníci zpravodajské skupiny při odpočinku.

23. Antonín Kouřil za druhé světové války

28. října 1944. Úspěšný útok československé obrněné brigády na Němci obsazený přístav Dunkerk, v severní Francii. Tento den je Památný den České republiky.

24. Antonín Kouřil za druhé světové války

28. října 1944. Úspěšný útok československé obrněné brigády na Němci obsazený přístav Dunkerk, v severní Francii. Tento den je Památný den České republiky.

25. Antonín Kouřil za druhé světové války

Výběr z vyznamenání

Africa Star. Anglické vyznamenání. Za službu na africkém bojišti 1940 – 1943. Mezi vyznamenané patří např. D. D. Eisenhower, Karel Lukas, W. Churchill, Karel Klapálek.

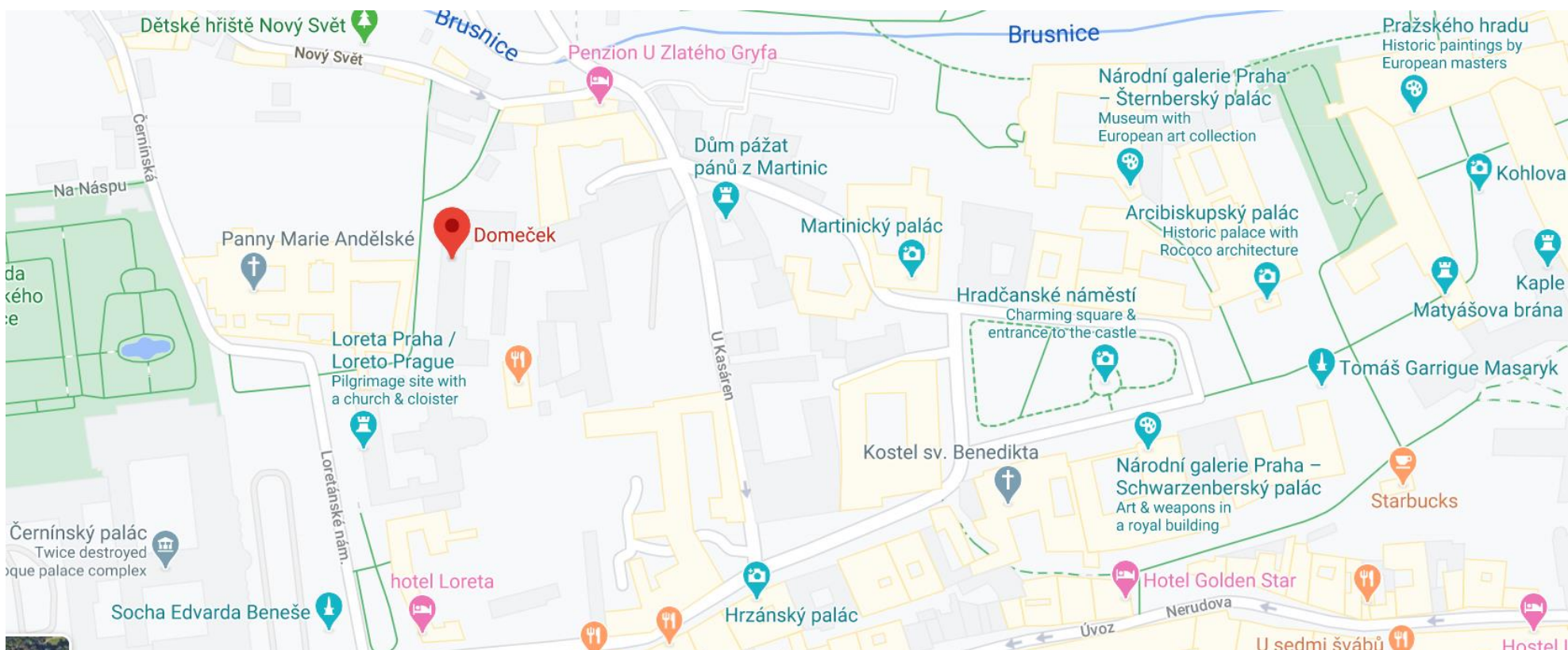
V roce 1991 převzal od prezidenta Polské republiky Pamětní kříž polských ozbrojených sil na Západě.

26. Antonín Kouřil po druhé světové válce

Praha. Hradčany. Kapucínská 2/214. "Domeček".

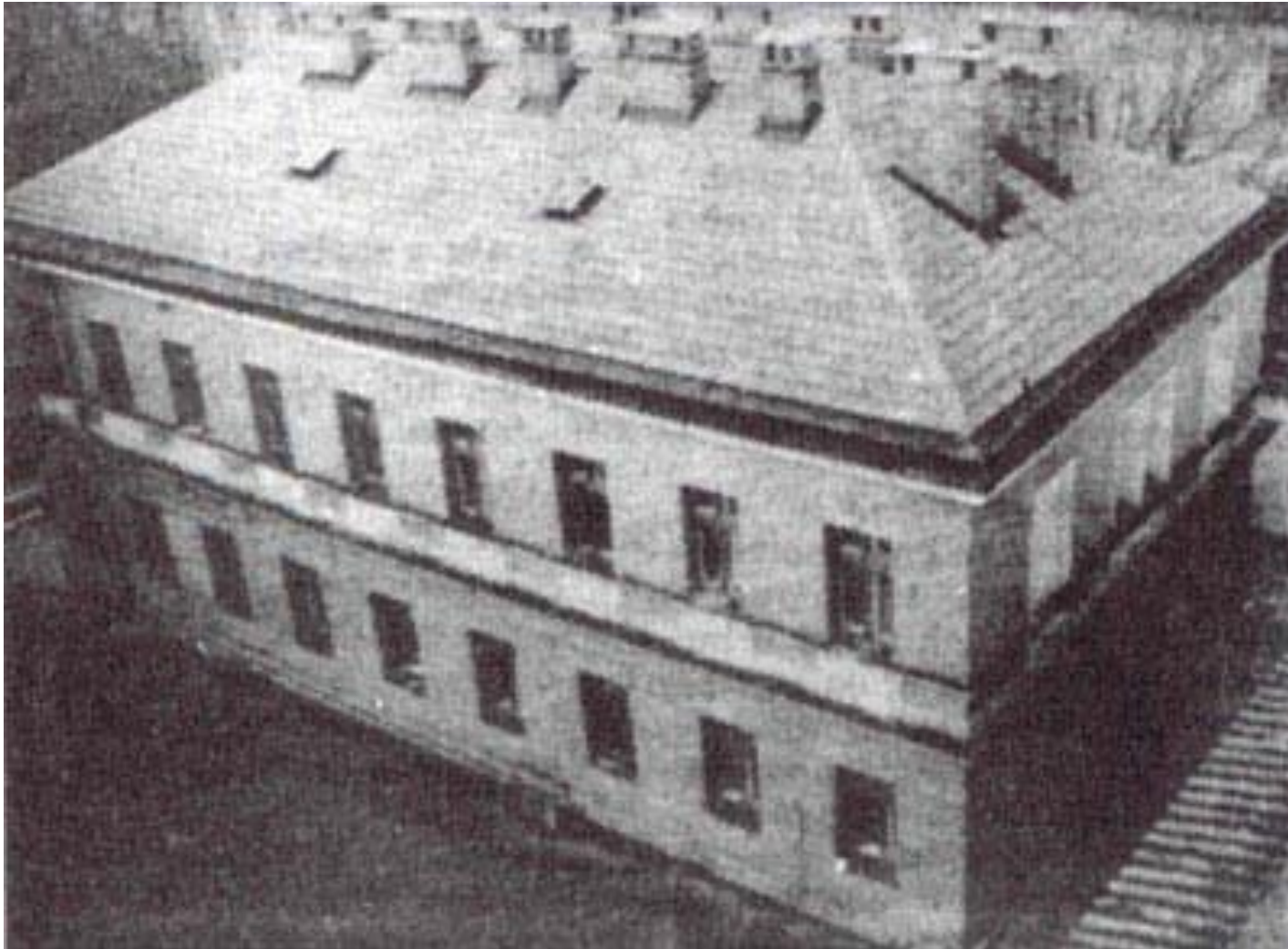
1948 – 1952. Vyšetřovací věznice ideologické inkvizice pro československé vojáky a důstojníky obviněné z protistátní činnosti.

27. Antonín Kouřil po druhé světové válce

Praha. Hradčany. Kapucínská 2/214. "Domeček" kdysi.

1948 – 1952. Vyšetřovací věznice ideologické inkvizice pro československé vojáky a důstojníky obviněné z protistátní činnosti.

28. Antonín Kouřil po druhé světové válce

Praha. Hradčany. Kapucínská 2/214. "Domeček" dnes.

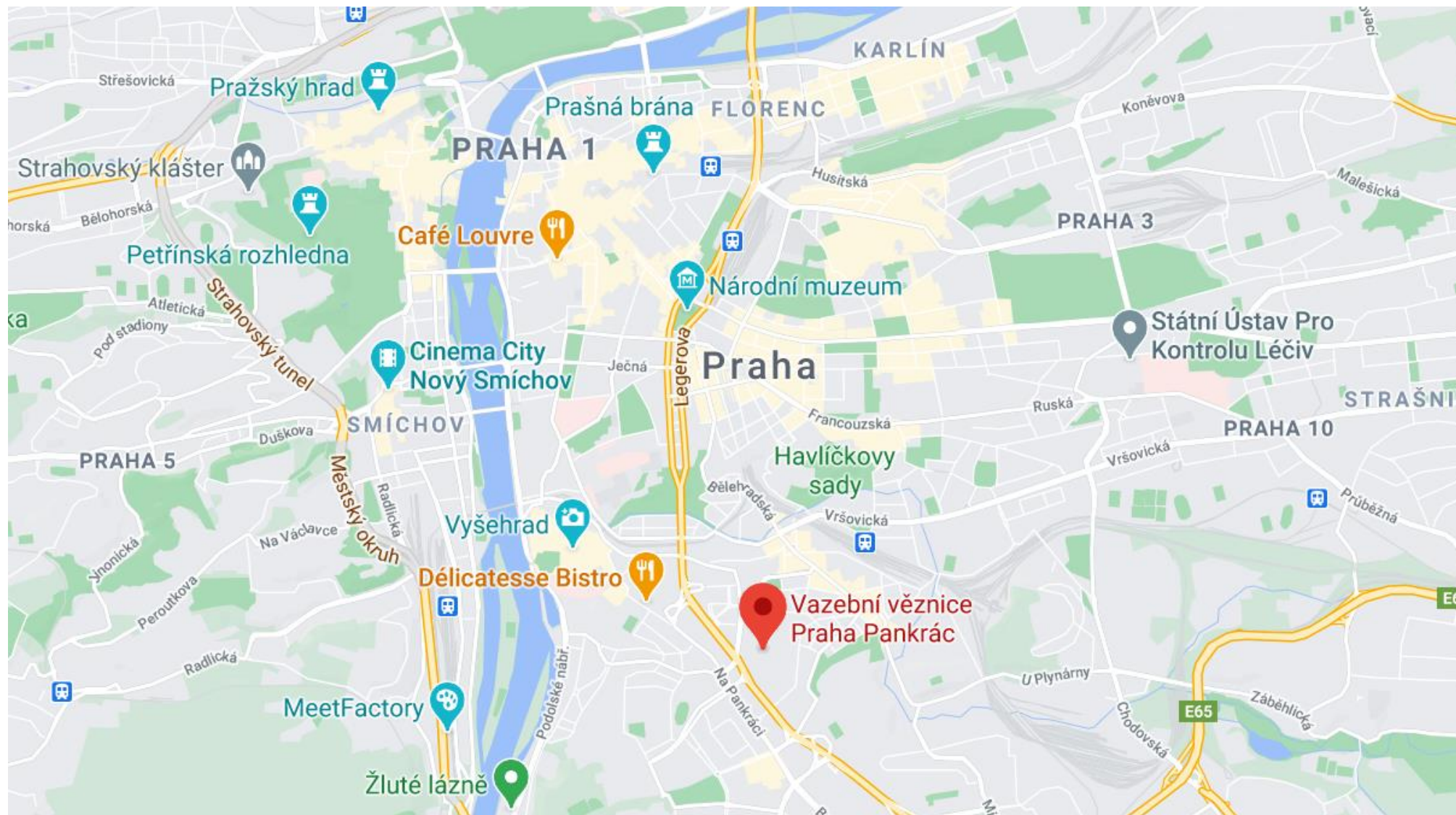
1948 – 1952. Vyšetřovací věznice ideologické inkvizice pro československé vojáky a důstojníky obviněné z protistátní činnosti.

29. Antonín Kouřil po druhé světové válce

Praha. Nusle. Soudní 1. Věznice Pankrác.

Jedno z míst „pobytu“ Antonína Kouřila odsouzeného v roce 1949.

30. Antonín Kouřil po druhé světové válce

Praha. Nusle. Soudní 1. Věznice Pankrác dnes.

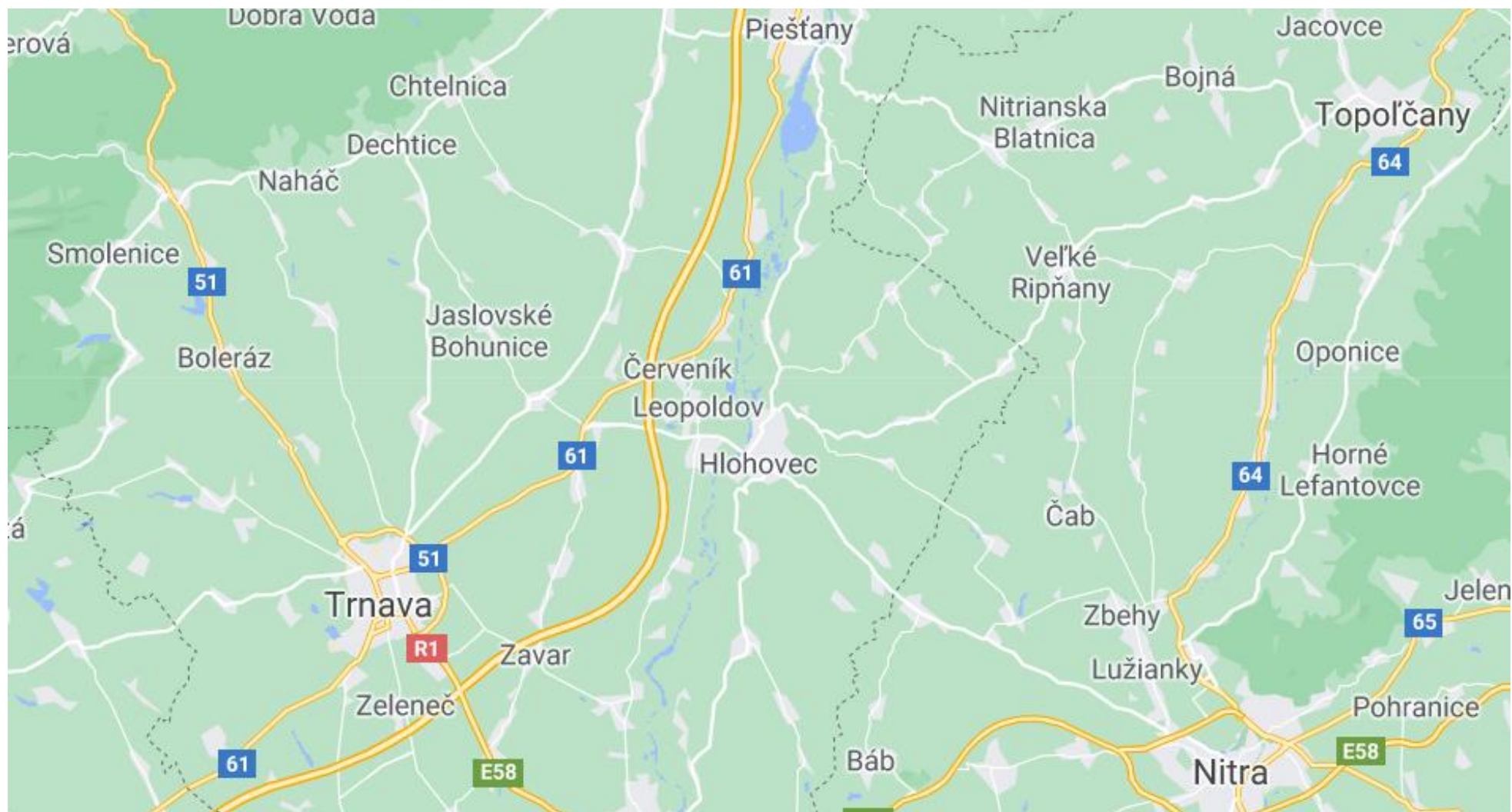
Jedno z míst „pobytu“ Antonína Kouřila odsouzeného v roce 1949.

31. Antonín Kouřil po druhé světové válce

1956. Leopoldov. Slovensko, Trnavský kraj, okres Hlohovec.

Poslední místo vězení Antonína Kouřila odsouzeného v roce 1949.

členové Československé obce legionářské ze Šumperka a okolí, vyznamenání Městem Šumperk